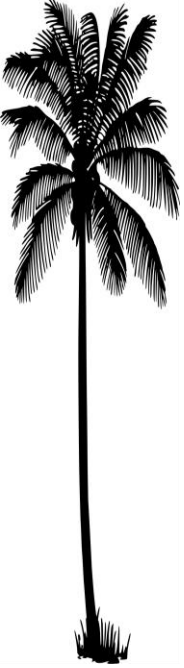

Đầu Xuân Tản Mạn Về Cọp Trong Khoa Học

Trong Động Vật Học cọp có tên phanthera tigris (hổ báo), thuộc giới động vật (animalia), ngành có xương sống (chordata), lớp có vú (mamalia), bộ ăn thịt sống (carnivora), họ mèo (felidae), chi báo (panthera) và loài hổ báo (panthera tigris) .

Cọp có rất nhiều tên gọi khác: hổ, hùm, hầm, dần, khái, thẹn,… Cọp còn được biệt danh là Ông Kễnh, Ông Thầy, Ông Ba Mươi, Đại Trùng, Ma, Ông Chằng, Ông Kẹ, Ông Hổ, Ông Vằn, Ông Rằng, Ông Dằng, vv…

Cọp thường sinh sống trong rừng thưa hoặc đồng cỏ:

Rừng già lắm voi,

Rừng còi lắm hổ.

Hay

Cọp rừng sát moi ốc bắt cua

Cọp rừng thưa săn rùa ví thỏ

Cọp đồng cỏ đuổi chó rình chim

Cọp rừng sim ăn ong hút mật.

Thuở xa xưa miền Nam Việt Nam chúng ta có rất nhiều cọp, nhiều đến nỗi ai ai cũng bị ấn tượng:

Chèo ghe sợ sấu cắn chưn,

Xuống sông sợ đĩa, lên rừng sợ “Ma”.

Đặc biệt hơn cả là vùng Đồng Nai:

Đồng Nai xứ sở lạ lùng,

Dưới sông sấu lội, trên rừng cọp um.

Thứ đến

Cà Mau lúc trước thấy mà ghê,

Ai muốn làm ăn đến phải về.

Dưới nước đĩa lềnh, sấu lễnh nghễnh,

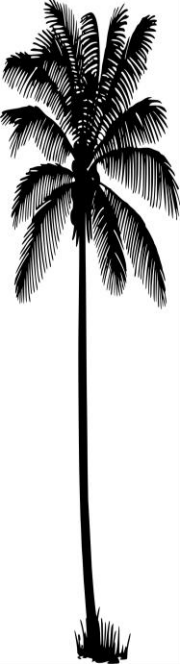

Trên bờ cọp rống, muỗi vo ve…

hoặc

Cọp Cà Mau hàu Đá Bạc.

hoặc

Cà Mau khỉ khọt trên cây,

Dưới sông cá lội, trên giồng cọp đua.

sau đến U Minh, Rạch Giá

U Minh, Rạch Giá thị giá sơn trường,

Dưới sông cá lội, trên rừng cọp đua.

Ngày nay còn rất nhiều địa danh mang tên cọp:

- Đà Lạt có thác Hang Cọp.
- Tổng An Thịt ở quận Cần Giờ nơi xưa cọp hay ăn thịt người.
- Đìa Cứt Cọp ở quận Giồng Trôm.
- Đồn Cọp ở quận Chợ Lách (Bến Tre).
- Giồng Ông Hổ, Giòng Rọ (rọ là một loại bẩy cọp)
- Hang Hai Hổ, Miếu Ông Hổ ở Bến Tre.
- Mõ Cày, tên nầy bắt nguồn từ truyền thuyết ở đây có rất nhiều cọp, mỗi khi đi cày ai ai cũng phải mang mõ theo phòng khi cọp xuất hiện mọi người đồng loạt gỏ mỏ lên, cọp hoảng vía chạy đi mất dạng (!) không thể sát hại người.
- Sa Đéc có vùng đất tên gọi là đất Hổ Cứ.
- Cù lao Ông Hổ (Thổ Châu) ở Long Xuyên (An Giang).
- Ở miền Nam Việt Nam rải rác còn rất nhiều ngôi miếu (miễu) và đình thờ Cọp Trắng (Bạch Hổ) như đình Bạch Hổ ở làng Phước Điền, Xã Thới Sơn, quận Tịnh Biên, tỉnh An Giang. Đình Long An cũng thờ cọp. Đình Ông Hổ Xóm I, cửa Lấp, Xã Dương Tỏ, quận Dương Đông Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang. Đình Ông ở xã An Thánh, Quận Bến Lức. Tỉnh Long An

có chùa Ông Ngộ (tức Tăng Ngộ) thờ Ông Tăng Ngộ là người đã có công tiêu trừ cọp vào những năm đầu triều vua Gia Long (đầu thế kỷ XIX) (Nguồn: Cọp trong ký ức dân gian Miền Nam của Bùi Ngọc Diệp).

Cọp là loài thú có khả năng thích nghi rất cao, sống rải rác từ lãnh nguyên (tundras) hoặc taiga (rừng linh sam (fir) và vân sam (spruce)) ở Tây Bá Lợi Á (Siberia) thuộc nước Nga (Russia) cho đến các rừng đầm lầy, rừng mưa nhiệt đới. Từ thời nguyên thủy cọp sống rời rạc từ miền Mesopotamia ở giữa hai con sông Tigris và Euphrates của Iraq cho đến miền Caucasus nằm giữa hai biển Black Sea và Caspian Sea nơi hai lục địa Âu Châu và Á Châu giáp nhau. Đầu thế kỷ XX riêng Ấn Độ có vào khoảng 80,000 đến 100,000 con cọp.

Vì lý do săn bắn dân số cọp giảm nhanh đến mức báo động. Hiện tại dân số cọp chỉ bằng 5% dân số cọp vào đầu thế kỷ XX (Nguồn: IUCN Red List of Threatened Species 2008 Oct. 9). Hiện cọp được xếp vào loại động vật hiếm quý đang gặp hiểm nguy diệt chủng cần được toàn thế giới bảo tồn. Trong thang bảo tồn động vật hiếm quý đang lâm nguy của IUCN (International Union For Conservation Of Nature Resource) cọp được xếp hàng thứ 4 ngay giữa thang là hàng EN.

EX, EW, CR, EN, VU, NT và LC (EX=extinct, EW=extinct in the wild, CR=critically endangered, EN=endangered, VU=vulnerable, NT=near threatened, LC=least concern).

Toàn thế giới ngày nay chỉ có khoảng 7,000 cọp. Riêng Ấn Độ có khoảng 1,500 cọp và Việt Nam 200 cọp.

PHÂN LOÀI VÀ ĐẶC TÍNH

www.youtube.com/watch?v=6AH3645fMuQ

Loài cọp lâu đời nhất có tên khoa học là panthera palaeosinensis được tìm thấy ở Trung Quốc và Java (thuộc Indonesia, Nam Dương). Loài nầy xuất hiện cách nay khoảng 2 triệu năm kể từ khi kỷ đại Pleistocene bắt đầu. Cọp panthera palaeosinensis có vóc dáng nhỏ hơn cọp ngày nay. Các di thể hóa thạch của loài này tìm thấy được ở Java có số tuổi từ 1.6 đến 1.8 triệu năm. Các nhà động vật học cũng tìm thấy di thể hóa thạch của loài nầy vào thời kỳ đầu và giữa kỷ đại Pleistocene ở Trung Quốc và đảo Sumatra của Nam Dương. Tại Trini ở Java người ta cũng tìm thấy di tích hóa thạch của một cận loài của chúng có tên là Trinil Tiger (cọp trinil). Vào cuối kỷ đại Pleistocene cọp sống ở Ấn Độ, miền bắc Á Châu, miền đông Beringia (ở giữa Tây Bá Lợi Á và bắc Mỹ Châu) (Chi tiết: www.encyclopedia.com/doc/1G2-3406400089.html) Japan (Nhật Bản) và đảo Sakhalin (thuộc Nga, Russia). Di thể hóa thạch tìm thấy ở Nhật Bản chứng tỏ cọp ở hải đảo nhỏ con hơn cọp ở đất liền. Cho đến kỷ đại Holocene (khoảng 10,000 năm trước đây) cọp sống ở đảo Bornéo (thuộc Nam Dương) và đảo Palawan (thuộc Phi Luật Tân).

Nói chung loài cọp, con đực nặng từ 150 kg đến 310 kg (hay 330 lbs đến 680 lbs), dài khoảng 2.6 m đến 3.3 m (hay 8'6" đến 10'9"); con cái nặng từ 100 kg đến 160 kg (hay 220 lbs đến 350 lbs) và dài từ 2.3 m đến 2.75 m (hay 7'6" đến 9') cọp có chín phân loài:

1. Cọp Bali (panthera tigris balica) tuyệt chủng từ năm 1937. http://www.youtube.com/watch?v=-062-9NbdIg

2. Cọp Caspi hay cọp Ba Tư (panthera tigris virgata) tuyệt chủng từ năm 1970 . http://www.youtube.com/watch?v=-062-9NbdIg

3. Cọp Java (panthera tigris sondica) tuyệt chủng từ năm 1980. http://www.youtube.com/watch?v=-062-9NbdIg

4. Cọp Tây Bá Lợi Á hay cọp Amur (panthera tigris altaica) (video của tạp san National Géographic, thời lượng 4:6 tại trang mạng www.youtube.com/watch?v=XiEBY9WJ7kc) hoặc (www.youtube.com/watch?v=NSJnppzwIIM)

5. Cọp Hoa Nam (panthera tigris amoyensis) còn khoảng 59 con tại Trung Quốc, có hơn 314,768 người xem với thời lượng 2:46 trang mạng www.youtube.com/watch?v=2Gei7Kt4QeU

6. Cọp Đông Dương (panthera tigris corbetti) www.youtube.com/watch?v=UvGcJ3lwhw4

7. Cọp Mã Lai (panthera tigris jacksoni) www.youtube.com/watch?v=MpWqsUYER08 hoặc www.youtube.comwatch?v=WR4uVpsmA_Q

8. Cọp Sumatra (panthera tigris sumatrae) www.youtube.com/watch?v=Grs0w3ItdKg hoặc

www.youtube.com/watch?v=q-Qn5YmQJgM

9. Cọp Bengal (panthera tigris tigris) www.youtube/watch?v=7mZThMEVXq8

i. **Cop Bali:** Cọp Bali sống ở đảo Bali thuộc Nam Dương là loài cọp nhỏ nhất trong 9 phân loài, con đực nặng từ 90 kg đến 100 kg, con cái từ 65 kg đến 80 kg.

ii. **Cọp Java:** Cọp Java sống ở đảo Java thuộc Nam Dương, lớn con hơn cọp Bali một chút, con đực nặng từ 100 kg đến 141 kg, con cái từ 75 kg đến 115 kg.

iii. **Cọp Caspi hay cọp Ba Tư:** Cọp Caspi hay cọp Ba Tư còn được gọi là cọp Turan (Turan là tên cũ của Iran) sống ở miền cực tây Tây Bá Lợi Á (Siberia), Iran, Iraq, Afghanistan, Turkey, Mongolia, Kazakhstan, Caucasus, Tajikistan, Turkmenistan và Uzbekistan.

iv. **Cọp Tây Bá Lợi Á hay cọp Amur:** Cọp Tây Bá Lợi Á hay cọp Amur còn được gọi là cọp Mãn Châu (Manchurian tiger), cọp Altaic, cọp Đại Hàn (Korean tiger) hoặc cọp Hoa Bắc (North China tiger). Loài nầy sống ở miền đông tây Bá Lợi Á là loài cọp lớn nhất trong 9 phân loài, con đực nặng trung bình 227 kg (500 lbs), dài trung bình từ 2.5 m đến 3.4 m (hay 11.2 '). Hai đợt thống kê gần đây nhất thực hiện vào năm 1996 và 2005 cho thấy toàn thế giới có khoảng 450 đến 500 con cọp Tây Bá Lợi Á. Cọp Tây Bá Lợi Á bị đe dọa diệt chủng trầm trọng nhất của thế giới trong danh sách 10 loại động vật đang bị lâm nguy diệt chủng. (1. Horseshoe bat, 2. Siberian tiger, 3. Loggerhead turtle, 4. White tailed fish eagle, 5. Mandarin duck, 6. Lion tailed macaque, 7. Jackass penguin, 8. Mountain gorilla, 9. Numbat, và 10. Black footed Ferret). (Chi tiết: www.greenexpander.com/2007/09/18/10-of-the-most-endangered-animals)

v. **Cọp Hoa Nam:** Cọp Hoa Nam còn có tên gọi là cọp Amoy, hay cọp Xiamen đang bị lâm nguy nặng nề do việc săn bắn để bào chế thuốc bắc (y dược Trung Quốc!) chưa được kiểm chứng trị bá bệnh trong đó có cả ED (bệnh rối loạn cương cứng dương vật), thuốc Viagra Trung Quốc (Viagra made in China hoặc Viagra made by PRC, PRC= People's Republic of China). Nhà thơ Tú Lắc (Tức nhà văn Cung Diễm, tên thật là Hoàng Kim Dũng) cảm khái:

Các "bà cọp" nghiêng thành nước đổ

Các "ông hùm" chẳng ngó chẳng nhìn

Cho nên sở thú Tứ Xuyên

Thuốc Viagra phải dùng tiêm cho hùm

Cọp thấm thuốc mới gầm mới thét

Mới đi tìm phái đẹp lân la…

Tưởng đâu chỉ có người già

Mới cần đến thuốc Viagra tăng cường

Ai ngờ cọp cũng… liệt dương!

(chi tiết: http: //cat-chitchat.pictures-of-cats.org/2008/06/Bengal-tiger-facts.html)

Chính quyền Trung Quốc đã ban hành (!) lệnh cấm giết cọp sống hoang dã. Nhưng đã quá muộn, hiện tại cọp Hoa Nam có thể đã bị diệt chủng rồi!

vi. **Cọp Đông Dương:** (Indochinese tiger). Cọp Đông Dương còn có tên gọi là cọp Corbett sống ở Cao Miên (Cambodia), Trung Quốc (!), Lào (Laos), Diến Điện(Burma) hay Miến Điện (Myanmar), Thái Lan (Thailand) và Việt Nam. Cọp Đông Dương có vóc dáng nhỏ hơn với sắc lông đậm hơn cọp Bengal. Cọp Đông Dương, con đực nặng từ 150 kg đến 190 kg (330 lbs đến 420 lbs), con cái từ 110 kg đến 140 kg (242 lbs đến 308 lbs). Dân số cọp Đông Dương cũng đang bị lâm nguy, hiện chỉ còn khoảng 1200 đến 1800 con còn sống sót. Trong số đó Việt Nam có khoảng 200 con, con số nầy chỉ bằng ¼ con số trước kia, ¾ còn lại đã bị giết chết phần lớn dùng vào việc chế thuốc Tàu (!) và nấu cao hổ cốt. Biệt Động Quân và Lực Lượng Đặc Biệt (Vietnamese Rangers và Special Forces) của quân lực Việt Nam Cộng Hòa chúng ta đã chọn hình đầu cọp Đông Dương làm biểu tượng cho binh chủng của mình.

vii. **Cọp Mã Lai:** Cọp Mã Lai đặc biệt tìm thấy ở miền nam bán đảo Mã Lai (Malaysia). Mã Lai hiện có khoảng 600 đến 800 cọp Mã Lai sống nơi hoang dã, phần lớn là các lâm viên quốc gia. Dân số của cọp Mã Lai đứng sau dân số cọp Bengal và cọp Đông Dương. Cọp Mã Lai là loài cọp nhỏ bé nhất sống trên đất liền, con đực nặng trung bình 120 kg, con cái 100 kg. Dân Mã Lai đã chọn hình cọp Mã Lai làm biểu tượng quốc gia, biểu tượng này xuất hiện trên các quân phục cũng như các doanh nghiệp (chẳng hạn ngân hàng Maybank).

viii. **Cọp Sumatra:** Cọp Sumatra tìm thấy ở đảo Sumatra (Nam Dương). Cọp Sumatra là loài cọp nhỏ bé nhất trong 9 phân loài, con đực nặng khoảng 100 đến 140 kg (200 lbs đến 308 lbs), con cái khoảng 75 kg đến 100 kg (154 lbs đến 242 lbs). Dân số hiện nay của cọp Sumatra tồn tại trong khoảng 400 đến 500 con. Phần lớn được dinh dưỡng trong các lâm viên quốc gia. Từ năm 1998 đến 2000 đã có báo cáo 66 cọp Sumatra bị bắn chết, con số nầy tính ra gần bằng 20% dân số cọp Sumatra.

ix. **Cọp Bengal:** Cọp Bengal hay cọp hoàng cung Bengal (Royal Bengal tiger) sống trong các rừng già ở Ấn Độ, Bangladesh, Nepal, Bhutan, Myanmar. Chúng sống nhiều nơi có khí hậu hoàn toàn khác nhau kể từ đồng cỏ, rừng cận nhiệt đới (subtropical forests) cho tới rừng mưa nhiệt đới (tropical rainforest forests), rừng còi (scrub forests), rừng ẩm thấp và khô ráo rụng lá hàng năm (wet and dry deciduous forests) và rừng đước (mangrove forests). Cọp Bengal đực nặng khoảng 205 kg đến 227 kg (450 lbs đến 500 lbs), con cái nặng trung bình 141 kg. Cọp Bengal sống ở miền Bắc Ấn Độ và Bengal thuộc quốc gia Nepal. Thường thường cọp sống ở miền Bắc Ấn Độ và vùng Bengal thuộc Nepal to con hơn cọp ở miền Nam Ấn Độ. Theo thống kê mới nhất của cơ quan thẩm quyền bảo tồn loài cọp quốc gia (National Tiger Conservation Authority) của chính quyền Ấn Độ thì dân số cọp Bengal hiện còn chỉ vào khoảng 1,411 con.

Trong 9 phân loài nhìn chung cọp là loài có khả năng bơi lội rất giỏi. (http://www.youtube.com/watch?v=lPCFFJI0Gwc hoặc

http://www.youtube.com/watch?v=nGqnRmcxtU8 hoặc www.youtube.com/watch?v=P5JXnQuiN8c)

Loài cọp thường đi săn đơn độc hoặc theo đàn chừng 3 đến 4 con bắt đầu vào lúc rạng sáng từ 3 AM đến 5 AM .Có lẽ vì thế tử vi Á Đông chọn khoảng thời gian đó làm giờ Dần (chi tiết xin xem tài liệu nghiên cứu của Hàn Lâm Nguyễn Phú Thứ, một đồng hương An Giang, đăng ở trang nhà www.quanvan.net/index.php?view=story&subjectid=26724).

Về màu sắc, lông cọp có màu thuộc phần quang phổ từ vàng đến đỏ da cam kèm theo những vùng màu trắng trên ngực, hai bên khoé mắt và bên trong bốn chân. Các vằn (lằn, dằng, rằng) của cọp thường có màu nâu, xám hoặc đen tuyền. Các mẫu vằn nầy rất đặc biệt vì tính duy nhất của chúng cho từng cá thể cọp. Trước đây có khoảng thời gian, các nhà thống kê động vật như Schaller 1967, McDougal 1977 và Karanth 1995 có tham vọng dùng mẫu vằn của cọp để thống kê dân số (liên quan đến mẫu vân tay của con người) nhưng gặp quá nhiều khó khăn trong việc ghi chép nơi hoang dã.(Chi tiết www.pwrc.usgs.gov/prodabs/pubpdfs/6637_Karanth.pdf)

http://4.bp.blogspot.com/_SqhhJb_P3Kk/Sb6lfUHuY_I/AAAAAAAAF2w/KlF_4OE_420/s400/tiger%27s+stripes.jpg

Về khả năng săn mồi thì cọp dù tàn bạo hung ác nhưng cực kỳ nhẫn nại rình mồi (hươu, nai, mễnh, heo rừng, bò tót ,trâu, thỏ, khỉ, voọc và công), tập kích rồi cắn cổ, bẻ gãy xương cổ, dập nát khí quản con mồi, cắn đứt động mạch, tĩnh mạch chủ con mồi. Tưởng cần nêu ra đây một điểm vô cùng quý báu về cá tính của cọp: không bao giờ cọp sát hại con mình. Tục ngữ có câu “Hổ độc bất cật nhi” (hùm dữ không bao giờ ăn thịt con).

Loài cọp chỉ kém mèo ở khả năng leo trèo.

www.youtube.com/watch?v=zj0ouTQN-jg

Về tốc độ, cọp chạy nhanh ngang ngửa với sư tử, khoảng 50 mph (một giờ 50 miles). Tuy nhiên cọp chỉ giữ vững tốc độ trên chỉ vài giây đồng hồ thôi. Thường thì cọp đột kích con mồi, tiến đến gần sát đối thủ mới ra tay tấn công nên cọp không cần phải chạy nhanh như thế trong khoảng thời gian lâu hơn vài giây.

Về sanh sản, thời gian động cớn của cọp cái kéo dài từ 88 đến 110 ngày ở vào khoảng tháng 11 cho đến tháng 4 năm sau. Cọp cái sanh mỗi lần 2 đến 5 cọp con ,mỗi con nặng khoảng 1 kg (2.2 lbs). Bốn đến 12 ngày sau khi sanh cọp con mới bắt đầu mở mắt và dứt sửa khoảng 45 ngày sau khi sanh. Cọp con sống chung với cọp mẹ từ 2 đến 3 năm. Trong thời gian nầy nơi hoang dã cọp mẹ không giao phối. Có lẽ vì thế từ 2 đến 3 năm cọp cái mới sanh một lần nơi hoang dã. Điều nầy khác hẳn ở các thảo cầm viên, 6 tháng sau khi cọp con được sanh ra người ra tách rời cọp con khỏi cọp mẹ và cho cọp cái giao phối hàng năm. Cọp đực có khả năng tình dục trưởng thành từ 4 đến

5 năm tuổi, cọp cái sớm hơn từ 3 đến 4 tuổi. Đây không biết có phải là điểm tương đồng với chúng ta chăng? nếu không tại sao con gái khôn trước con trai?

COP TRẮNG (Bạch hổ) www.youtube/watch?v=_5_mzz-9i3g (thời lượng: 3:54, lượt người xem: 504,367)

Cọp Bengal như đã nói ở trên có khi bị đột biến sinh ra loài cọp trắng. Quốc gia Ấn Độ cũng như Bangladesh đã chọn hình cọp trắng làm biểu tượng quốc gia. Một kỷ thuật sinh sản cọp trắng được nhiều người biết là chinchilla albinistic. (Chi tiết: www.lairweb.org.nz/tiger/white.html) . Cọp trắng dài khoảng 3 m, nặng khoảng 180 kg đến 285 kg (400 lbs đến 569 lbs). Cọp trắng có mắt xanh, mũi hường, lông màu trắng kem, các vằn sô cô la. Cọp trắng trong đời sống hoang dã rất hiếm. Cọp trắng sống ở đất liền vùng Đông Nam Á Châu, miền Trung và miền Nam Ấn Độ. Cọp trắng ở hải đảo hoàn toàn tuyệt chủng.

Hiện nay có khoảng 80 con cọp trắng trong các thảo cầm viên hoặc các gánh xiệc mà thôi. Theo các tài liệu xưa của Ấn Độ thì trên thế giới cọp trắng xuất hiện đầu tiên ở Ấn Độ vào thế kỷ XV. Nhiều tài liệu ghi lại rằng tháng Năm 1951 một con cọp đực trắng tên là Morhan mồ côi mẹ lúc 9 tháng tuổi cùng với 3 anh chị em. Mẹ của 4 con cọp con này bị người thợ săn tên là Maharajah Shri Martand Singh sát hại tại khu rừng Bandhavgarh thuộc bang Rewa ở Ấn Độ. Rewa ngày nay thuộc khu vực Vindhya Pradesh , miền trung Ấn Độ, Rewa cách tỉnh lỵ Allahabad khoảng 80 miles (130 km) về phía nam, Rewa được bao bọc bởi 2 tỉnh lỵ Allahabad, Mirzapur và 3 khu vực Utta Pradesh, Satna, Sidhi.

4 con cọp con này sau đó được tiểu vương Maharajah Gulab Singh đem về nuôi tại cung điện mùa hè của mình ở Govindgarh thuộc bang Bathind của Ấn Độ gần biên thùy Pakistan. M G Singh đặt tên cho một con cọp con cái là Begun và cho Begun giao phối với Morhan. Năm 1955, bốn năm sau ngày bị bắt, cọp cái Begun sinh lứa đầu được 4 con, M. G. Singh đặt tên cho con cọp cái mới sinh là Radha. Đến khi trưởng thành Radha giao phối lại với Morhan. Năm 1958 mới có 3 tuổi Radha có thai với Morhan, hạ sinh được 4 con cọp trắng được đặt tên là Raja, Rani, Mohine, và Sukheshe. Tính ra trước sau Radha sinh 4 lứa được 14 cọp con với 11 con là cọp trắng. Năm 1963 tiểu vương M. G. Singh tặng cho Delhi 4 con cọp trắng. Ngược lại chính phủ Ấn Độ tài trợ cho M. G. Singh nuôi dưỡng Morhan và Sukheshe.

Morhan chết năm 20 tuổi còn cặp Raja và Rani sinh trước sau 7 lứa được tất cả 20 con cọp trắng. M. G. Singh bán cho sở thú Washington (USA) một con cọp trắng vào năm 1960. Sau đó Washington lại bán cho sở thú Cincinnati của tiểu bang Ohio một con cọp trắng khác. Hiện nay John Cuneo chủ nhân công ty xiếc Hawthorn Corp. sở hữu 28 con cọp trắng đoạt kỷ lục người có nhiều cọp trắng nhất thế giới.

COP KHOANG VÀNG (golden tabby tiger) www.youtube.com/watch?v=DCZBUD1jVkU

Ngoài loài cọp trắng rất hiếm ta còn có cọp khoang vàng cũng được gọi là cọp dâu (strawberry tiger) vì lông của nó có màu của vỏ trái dâu. Lông của cọp khoang

vàng có màu vàng lợt, các vằn có màu cam nhưng không rõ ràng (faint orange). Lông của cọp khoang vàng rất dầy. Vài con cọp khoang vàng (cọp heterozygous) mang trong mình gene của loài cọp trắng. Khi hai con cọp heterozygous giao phối với nhau thì cọp cái heterozygous sinh ra cọp con màu trắng và các vằn đều biến mất. Cả cọp trắng lẫn cọp khoang vàng đều to con hơn cọp Bengal rặc (cọp Bengal thuần chủng).

COP LAI GIỐNG

www.youtube.com/watch?v=1sMhn32n5g8

Vào thế kỷ XIX các nhà đông vật học đã nghĩ tới việc lai giống hóa (hybridization) loài cọp. Sư tử được chọn để giao phối cùng cọp, thường là cọp Amur hay cọp Bengal. Sự sinh sản chéo (crossbreeding) này sinh ra cọp con có tên khoa học là liger và tigon chỉ xảy ra trong các thảo cầm viên mà thôi.

LIGER www.youtube.com/watch?v=1zOWYj59BXI (thời lượng 4:24 đã có 876,598 lượt người xem).

hẹặc www.youtube.com/watch?v=191cPadaxCk (thời lượng 1:05 đã có 1,612,416 lượt người xem)

Liger là cọp con sinh ra bởi cha là sư tử và mẹ là cọp. Liger giống như con sư tử khổng lồ với sắc lông màu cát có đốm như sư tử cha và các vằn lợt hơn vằn của cọp mẹ (muted stripes). Khác cha, liger có khả năng lội giỏi như mẹ. Cha sư tử truyền gen tăng trưởng cho liger còn mẹ lại không có gen ngăn tăng trưởng nên liger cứ theo ngày tháng mà tăng trưởng đều đều cho đến khi cơ thể nó không còn chịu nổi nữa. Con liger đực vô tính nghĩa là “bóng” tức không có khả năng truyền giống . Nhưng liger cái ngược lại không phải “ bóng “ và có khả năng sinh sản. Nếu liger cái được giao phối với cọp đực rặc (thuần giống) hoặc sư tử đực rặc thì sinh con.

Liger có thể sống tối đa 24 năm.Liger tên Nook ở Sở thú Madison tiểu bang Wisconsin (USA) chết năm 2007 thọ 21 tuổi, nặng 550 kg (hay 213 lbs). Liger tên Shasta của thảo cầm viên Hogle Zoo ở Salt Lake City tiểu bang Utah (USA) chết năm 1972 thọ 24 tuổi.

Nặng kỷ lục là liger ở sở thú Bloemfontein của quốc gia South Africa Châu Phi nặng 798 kg (hay 1,759 lbs) lúc 18 tuổi.

TIGON

www.youtube.com/watch?v=HxF2JkpaEQk

Tigon là cọp con mà mẹ là sư tử còn cha là cọp. Lông của tigon giống cha có nhiều vằn và giống mẹ có nhiều đốm. Dù nhận từ mẹ sư tử gen ngăn tăng trưởng nhưng cọp con tigon vẫn không nhỏ con hơn cha hoặc mẹ. Thường tigon nặng trung bình 180 kg (hay 400 lbs). Cũng như liger, tigon đực là “ bóng “ có nghĩa là không có

khả năng truyền giống nhưng tigon cái lại có khả năng sinh sản nếu được giao phối với cọp đực rặc.

Cha	Mẹ	Con
Sư tử rặc	Cọp rặc	Liger
Cọp rặc	Sư tử rặc	Tigon
Sư tử rặc	Liger	Li-liger
Cọp rặc	Liger	Ti-liger
Sư tử rặc	Tigon	Li-tigon
Cọp rặc	Tigon	Ti-tigon

Tại lâm viên Alipore của Ấn Độ (cũng được gọi thảo cầm viên Alipore, hoặc thảo cầm viên Calcutta, hoặc thảo cầm viên Kolkata) là thảo cầm viên lâu đời nhất của Ấn Độ do thực dân Anh Cát Lợi xây dựng trước kia (Angleterre) con tigon cái tên Rudhrani giao phối với con sư tử rặc tên Debabrata sinh ra trước sau 7 con li-tigon cả thảy có một con li-tigon về sau trưởng thành nặng 800 lbs đứng cao 1.32 m (hay 4.3') tính đến vai, dài 3.5 m (hay 11').

COP LÀ CON VẬT ĐƯỢC QUÝ MẾN NHỨT HÀNH TINH

Công ty Animal Planet (trụ sở chính đặt ở Silver Spring, Maryland (USA)) đã mở cuộc thăm dò toàn cầu, phỏng vấn 50,000 người từ 73 quốc gia khác nhau về con vật nào mà người ta quý mến nhất trên thế giới. Ngày 4 tháng 2 năm 2004 đã công bố kết quả như sau: cọp chiếm tỉ lệ 21%, chó 20%, cá heo 13%, ngựa 10%, sư tử 9%, rắn (trăn) 8% , voi 6 % , tinh tinh 5 % , đười ươi 4.5 % và cá ông (hay cá voi) 3.5%. Nhà nghiên cứu tính tình động vật của công ty Animal Planet là nữ tiến sĩ Candy d'Sa , đồng thời cũng là thành viên của hiệp hội APBC (Association of Pet Behaviour Counselors) và của tổ chức IUCN (International Union for Conservation of Nature Resource) nhận thức: "Chúng ta có thể tương quan loài cọp với loài người vì rằng mặt ngoài thì dũng mãnh đầy quyền uy còn mặt trong đáng được kính nể đầy cẩn trọng " .

Callum Rankine, thành viên của WWF (Worldwide Fund for Nature) kết luận: "Kết quả cuộc thăm dò của công ty Animal Plannet đã cho tôi hy vọng. Nếu người ta bầu cho cọp là con thú được quý mến nhứt trên đời đều đó có nghĩa là người ta ý thức được tầm quan trọng của loài cọp và chắc chắn sự sinh tồn của chúng do đó đầy hy vọng được bảo đảm".(Nguồn : http://www.manchestereveningnews.co.uk/news/s/139/139264_tiger_is_worlds_favourite_animal.html)

Nguyễn Tấn Thuận